

LÜHIKROONIKA

2.–3. juulil peeti Liivi muuseumis Eesti Kirjandusmuuseumi kirjandusteaduse XI suvekool „Maa sool ja nutipõlvkond: didaktilise pöörde otsinguil“. Esinesid Andrus Org („Kirjandusõpetuse vaiad ja teljed: põhikooli ja gümnaasiumi aine-kavade kontseptsioonist“), Indrek Lillemägi („Kirjandusõpetus kui vähetähtis osa kooliharidusest“), Joosep Susi („Empiirilisi tähelepanekuid kirjandusõpetusest“), Merilin Aruvee („Ainekirjaoskus kirjandusõpetuses“), Helin Puksand („Misesugune lugeja on Eesti õpilane?“), Aija Sakova, Tiina Ann Kirss („Kirjandusõpetus kui inimeseks kasvamise kunst“), Anu Raudsepp („Marie Underi „tagasi-

tulek“ eksiilist Eesti kirjandus- ja kooliellu sulaaajal“), Janika Päll („Mida võiks võtta (uus)humanistlikust kooliharidusest XXI sajandi eesti keele ja kirjanduse tundi?“), Ave Mattheus („Uuem noortekirjandus kooli kirjandustunnis: tekstivalik, käsitlemisviisid, lõiminguvõimalused“), Jan Kaus („Seostekeskne kirjandusõpetus: teooriast praktikani“), Igor Kotjuh („„Tean, et ma midagi ei tea“. Kuidas õpetada kirjandust arvutimängude ajastul? Algaja õpetaja märkmed“), Katre Talviste, Inga Sapunjan, Liisi Rünkla („Automaatkontrollitavad ülesanded põhikooli kirjandusõpetuses“), Mari Niitra („Ilukirjandus õppematerjalina“) ja Katrin Kullo („Raa-matukogude varustatuse mõju kirjandusõpetajate meetodilistele valikutele/lähe-

nemisviisidele”). Esimese päeva lõpul toimunud ümarlauda „Kirjandusõpetus ülikoolis” juhatas Leena Kurvet-Käosaar, osalesid Piret Viires, Arne Merilai, Mirjam Hinrikus, Marin Laak ja Karmen Maat.

30. juulist 8. augustini toimus Lätis Kuoštrõgis Liivi suveülikool. Eesmärk oli tutvustada liivi kultuuri ja liivi keele õppimise võimalusi ning liivi keelt kui üht ohustatumat keelt Euroopas. Lektorid olid Valts Ernštreits, Renāte Blumberga, Gunta Kļava, Uldis Balodis, Milda Dailidēnaite, Tuuli Tuisk, Miina Norvik, Karl Pajusalu ja Jack Rueter.

10. augustil korraldati Kuusalus konverents „Eesti keele kaitseks”. Esinesid Kaja Sarapuu („Kujundujumine üldhariduskooli emakeele- ja kirjandusõpetuses”), Ilmar Tomusk („Keelekaitse aluspõhimõtted Eesti Vabariigi põhiseaduses”), Hendrik Agur („A milleks mulle eesti keel?”), Krista Aru („Nii suurel kui ka väikesel keelel on väärtus tema kõnelejate pärast” (Jaan Tõnisson)), Marko Tiislar („Euroopa Liidu Kohus eesti õiguskeele hoidja ja arendajana”) ja David Vseviõv („Eesti keel piitsa ja prääniku vahel”).

23.–26. augustini peeti Tallinnas Balti digihumanitaaria suvekool „Digitaalsed meetodid humanitaar- ja sotsiaalteadustes”. Eesti Rahvusraamatukogu ja Tartu Ülikooli koostöös aset leidnud suvekooli üheksas töötoas peeti ettekandeid teemadel, nagu automaatne märksõnastamine, andmete harmoniseerimine, sotsiaalmeedia analüüs, andmetöötlus, andmete visualiseerimine ning loomuliku keele töötlemine. Plenaarettekandega esinesid neli Euroopa tippesperti: Richard McElreath (Max Plancki instituut; „Causal thinking for descriptive research”), Mila Oiva (TLÜ; „Uncovering the formation of fake history narratives”), Jonas Nölle

(Edinburghi ülikool; „Virtual reality: A new tool for studying human behaviour in the lab”) ja Dong Nguyen („NLP for robust and reliable measurements”).

26. augustil toimus Tartus Emakeele Seltsi aastakoosolek ja seltsi 100. aastapäeva aktus. Pärast Helle Metslangi avasõnavõttu esinesid aktusel Jüri Valge („Sajand Emakeele Seltsi”) ja Hannu Remes („Soome keeleteadlased Eesti silda ehitamas”). Ühisettekande pidasid Helle Metslang, Miina Norvik ja Karl Pajusalu („Eesti keelest uurali ja Euroopa keelte tüpologia taustal”). Tunnustati Emakeele Seltsi teenekaid liikmeid ning valiti kaks uut auliiget: Jüri Valge ja Marja Kallasmaa.

4. septembril kuulutati välja selle aasta Eesti ja Läti keeleauhinna võitja, kelleks on Lembit Vaba. Keeleauhinna eesmärk on suurendada teadmisi eesti ja läti keelest ning tunnustada eesti ja läti tõlkijate, keeleteadlaste, õpetajate ja keeleõppeprojektide läbiviijate saavutusi nende keelte edendamisel.

5.–8. septembrini toimus Zagrebis rahvusvahelise rahvajutu-uurijate seltsi (ISFNR) 18. kongress. Põhiteema oli seekord emotsioonid rahvajuttudes. Eestist osalesid Eesti Kirjandusmuuseumi teadlased Mare Kõiva, Reet Hiiemäe, Mare Kalda, Anastasiya Fiadotava ja Lona Päll.

13. septembril Eesti Kirjandusmuuseumi seminaril esines Ergo-Hart Västriik teemal „Kodavere pärimuskeskus – kellele ja milleks?”. Kõneks oli keskuse loomine ning kolme järgneva aasta plaanid.

17.–18. septembrini toimus Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride kolledžis konverents „Tervis ja biopoliitika kirjanduses ja filosoofias”. Osalesid teadlased Soomest, Saksamaalt, Lätist, Suurbritan-

niast ja Ameerika Ühendriikidest, kes aitasid filosoofia ja kirjanduse toel mõtestada praegust COVID-19 kriisi. Eestist esinesid Raili Marling, Daniele Monticelli ja Marge Käsper.

20.–22. septembrini toimus virtuaalkonverents „Baltica foorum“. Korraldas Eesti Folkloorinõukogu koos Läti ja Leedu kolleegidega. Teemaplokis „Eestlaste, lätlaste ja leedulaste etnogenees ja evolutsioon – ajaloolised, kultuurilised ja lingvistilised seosed ning mõjutused” esinesid Eesti teadlastest Anti Lillak („Eestlaste etnogenees – mäng määratlemata arvuga osalejatele”), Kristiina Ross („Eesti ja läti kirjakeele ühisosast”) ja Madis Arukask („Etnogenees ja arhailine usund”).

23. septembril korraldati Tartus Eesti-uuringute Tippkeskuse biograafika töөрühma seminar. Martin Nõmm pidas ettekande „Pölvkondliku konflikti näited Teise maailmasõja järgses Balti diasporaakirjanduses”.

23.–24. septembrini toimus Riias 13. Balti kirjandusuurijate konverents „Muutuv kirjanduskultuur alates Brežnevi stagnatsiooniajast: Balti paradigma“. Eesti kirjandusteadlastest esinesid Johanna Ross („Sooline konformism stagnatsiooniaegsetes nõukogude eesti tüdrukutejutustustes”), Elle-Mari Talivee („Friedebert Tuglase majamuuseumi saladused: mäluasutuse rajamine stagnatsiooniajal”) ja Anneli Mihkelev („Stagnatsioon ja uuenduslikkus 1970.–1980. aastate eesti luules: luule ja teatraalsus”).

24. septembril peeti Väike-Maarjas F. J. Wiedemanni keelepäev. Selle aasta Wiedemanni keeleuhinna laureaat Jüri Viikberg pidas ettekande „Sõnalaenu aja-sõelas”. Esinesid ka Lembit Vaba („Sõnavaraaurija mõtteid sõnavara uurimisest”)

ja Ene Vainik („Kuidas eestlane tunnus- tab?”). Vestlusringi „Noorte keelemaastik” juhtis Andra Kütt.

27. septembril korraldas EKM-i folkloristika osakond seminari „Meie tulevik: taevatrepp?”. Arutleti folkloristikas toimunud muutuste üle ning kõneleti ka tuleviku teemal.

29. septembril peeti Tartus Eesti Rahva Muuseumi kirjasaatjate päeva. Tehti kokkuvõtteid 63. teatmematerjali kogumise võistlusest ja kirjasaatjate kaastöödest (laekus 111 tööd 73 autorilt) kahel teemal: „Ööelu ja öine linnaruum nõukogude ajal” ning „Kuidas mõjutab koroonaepeidemia sinu elu”.

29. septembril korraldati ERM-is muinasjututeemaline seminar, et tähistada näituse „Elas kord” õnneliku lõppu. Esinesid Jonathan Roper („Once upon a time ja teised maagilised sõnad”), Mall Hiimäe („Liigi eeldused saada tegelaseks loomamuinasjuttudes”), Risto Järv („Eesti loomamuinasjuttude tegelasvõrgustikust”), Pille Kippar („Kergitab koera saba. Muist on mujalt, muist tegin ise”), Piret Päär („Eesti rahvajutu aasta 2020”), Elle-Mari Talivee („Linnud ja muinasjutulinnud näitusel”) ja Katrin Sipelgas („Muinasjutu füüsiline kuju”).

30. septembril peeti ERM-i teadus- seminar looduse ja rahvusluse seostest. Esinesid Tõnno Jonuks (EKM, TLÜ) ja Atko-Sulhan Rimmel (TÜ). Anti ülevaade eestlaste kui metsarahva idee ajaloolisest kujunemisest ning vaadeldi religiooni rolli selle rahvusnarratiivi motiivi kujundajana.

30. septembril toimus rahvusvahelisele tõlkijate päevale pühendatud veebi- seminar „Keeletehnoloogia ja inimene – kuidas leida tasakaal?”. Esinesid Samuel

Läubli (Zürichi ülikool), Mark Fišel (TÜ) ja vead kasutaja pilgu läbi”. Korraldasid ja Hugo-Tanel Kaasik (Euroopa Komisjon). Arutleti teemal „Masintõlke head Euroopa Komisjoni kirjaliku tõlke peadirektoraat ja Tilde Eesti OÜ.